

Kossuth Lajos táborában

Negyvennyolcas dalok

Összeállította: Katona Tamás

RUBICON

A Rubicon 1998/6. számának melléklete

TARTALOM

Felszántom a császár udvarát
Cserebogár, sárga cserebogár
Töltik a nagy erdő útját
Látom a szép eget
Katona vagyok én
Süvegemen nemzetiszín rózsza
Ezernyolcszáznegyvennyolcba
Most szép lenni katonának
Kecskemét is kiállítja
Huszárgyerek
Kossuth Lajos táborában
Szép a huszár
Kossuth Lajos azt üzente
Elindult már Kossuth is
Most nyílik a szelíd rózsza bimbója
Foly a vér a harc mezején
El kell menni valahára
Hadnagy uram
Kossuth Lajos édesapám
Bécs várában sír a német
Gábor Áron rézágyúja
Kossuth Lajos udvarába
Esik az eső, ázik a heveder
Föl, föl, vitézek, a csatára
Kossuth lova megérdemli a zabot
Letörött a bécsi torony gombja
Hej, a mohi hegy borának

Felszántom a császár udvarát

Poco rubato

(Gömör vármegye)

1. Fel - szán - tom a csá - szár ud - va - rát,

Be - lé - ve - tem ha - zám bú - ba - ját.

Hadd tud - ja meg csá - szár föl - sé - ge:

Mi te - rem a ma - gyar szí - vé - be?

2. Bánat terem abban, búvetés,
A magyar élete szenvedés.
Áldd meg Isten császár fölségét,
Ne sanyargassa magyar népét!

Cserebogár, sárga cserebogár

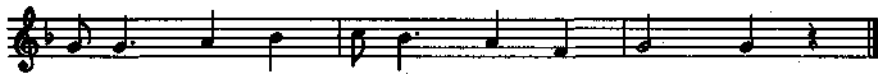
Cse-re - bo-gár, sár - ga cse-re - bo - gár,

Nem kér - dem én tő - led, mi - kor lesz nyár.

Azt se kér - dem, so - ká - ig é - lek - e.

Csak azt mondd meg, ba - bá - mé le - szek - e!

(A Csehországból Sréter Lajos kapitány és Dessewffy Dénes hadnagy vezetésével 1848 októberében hazaszökő Nádor-huszárok a következő szöveggel énekelték:)

Cserebogár, sárga cserebogár,
Nem kértem én tőled, mikor lesz nyár.
Azt se kértem, sokáig élek-e,
Csak azt mondd meg, hazámba érek-e!

Töltik a nagy erdő útját

Bartók Béla (Csík vármegye)

2. Úgy elviszik arr'a helyre,
Hol az út is vérrel festve.
Kit a golyó, kit a lándzsa,
Kit éles kard összevágta.

Látom a szép eget

Bartók Béla (Csík vármegye)

1. Lá - tom a szép e - get Fő - löt - tünk fény - le - ni,

Bé - kes - ség csil - la - gát Raj - tunk len - ge - dez - ni.

2. Talán vérmezőbe háromszínű zászló,
A seregek ura legyen oltalmazóm!
3. Nem szánom véremet ontani hazámért,
Mégis fáj a lelkem az én otthonoméért.
4. A bús harangok is néma hangon szólnak,
Mikor indulni kell szegény katonáknak.
5. Mert még a fecske is, ahol nevelkedik,
Búsan énekel, ha indulni kellenek.
6. Felkötöm a kardot apámért, anyámért,
Mégforgatom én azt szép magyar hazámért.

Katona vagyok én

Rubato, parlando

Kodály Zoltán (Istensegíts, Bukovina)

1. Ka - to - na - va - gyok én, or - szág ő - ri - ző - je,

Sír az él - des a - nyám, hogy el - visz - nek tő - le;

Sír az él - des a - nyám, a ró - zsám meg gyá - szol,

Fe - ke - te gyász - vi - rág bú - sul ab - la - ká - ba'.

2. Megpendült harangom, pallérozott kardom,
Nem szabad énnékem az ágyban meghalnom,
Áldozom éltetem az ország javára,
Forgatom fegyverem vitézek módjára.

Süvegemen nemzetiszín rózsza

Arany János

Fónagy József

1. Sü-ve - ge-men nem - ze - ti - szín ró - zsa,

A - ja - ka-mon ked - ves ba-bám csók - ja.

Ne félj, ba-bám, nem me-gyek vi - lát - ra,

Nem - ze-tem-nek va-gyok ka-to - ná - ja.

2. Nem kerestek engemet kötéllel,
Zászló alá magam csaptam én fel.
Szülőanyám, te szép Magyarország,
Hogyne lennék holtig igaz hozzád!
3. Olyan marsra lábam sem billentem,
Hogy azt bántsam, aki nem bánt engem.
De a szabadságért, ha egy íznyi,
Talpon állok mindhalálig vívni.

Ezernyolcszáznegyvennyolcba...

Parlando

Bartók Béla (Csík vármegye)

1. E - zer - nyolc - száz - negy - ven - nyolc - ba

El kell men - ni há - bo - rú - ba,

Ha úgy va - gyon cé - du - lász - va,

Hogy el - ve - szek a csa - tá - ba.

2. Azt is tudom, nem én kezdtem,
Tudom, nem is én végezem.
Most is halnak és születnek,
Nem lesz vége az életnek.
3. Keljetek fel Rákócziak,
Ti valátok magyar fiak.
Lássátok meg nagy romlását,
Magyar hazánk pusztulását.
4. Szép meghalni a hazáért,
Virtust tenni a nemzetért,
Szép meghalni a hazáért,
Virtust tenni a nemzetért.

Most szép lenni katonának

1. Most szép len - ni ka - to - ná - nak,

Mert Kos-suth - nak ver - bu - vál - nak.

Kos-suth La - jos nem lett vó - na,

Ka - to - na se let - tem vó - na,

Él - jen, él - jen a nem - zet!

2. Gyere, pajtás, katonának,
Téged tesznek kapitánynak,
Pár esztendő nem a világ,
Éljen a magyar szabadság,
Éljen, éljen a nemzet!

3. Akkor megyek katonának,
Ha leányok verbuválnak,
Pántlikába kardot rántnak,
Avval tudom le sem vágnak.
Éljen, éljen a nemzet!

Kecskemét is kiállítja

Menetlépés

Bartók Béla (Pest vármegye)

1. Kec-ke-mét is ki-ál-lít-ja nyál-ka ver-bunk-ját,

Csár-da e-lőtt ki is tű-zi ve-res zász-la-ját.

-Gyer-tek i-de fi-a-ta-lok, tes-sék be-áll-ni,

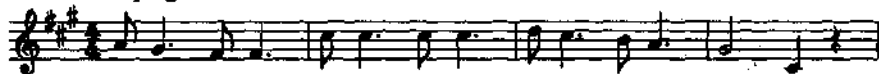

Nyolc esz-ten-dő nem a vi-lág, le-het pró-bál-ni!

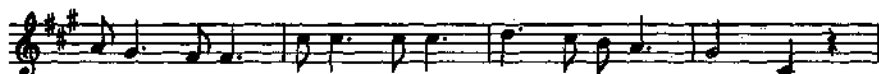
2. A kardomnak markolatja tiszta ezüsből,
Ki van rakva csillagokkal, nem öntött rézből.
Ha erre a nap reásüt, de szépen fénylik,
Mellette sok édesanya sírva könnyezik.
3. Amott sétál egy kisleány nagy vidámsággal,
Utána egy Kossuth-huszar nagy bátorsággal:
- Ne siess úgy, édes rózsám, drága angyalom,
Fényes kard az oldalamon csillámlik nagyon!
4. Nem ugrálok, nem táncolok most jó kedvemből,
Csak ugrálok, csak táncolok kénytelenségből.
Felülök pej paripámra, elmasírozok,
Már én édes, kedves rózsám, többet nem szólok.

Huszárgyerek

Tempo giusto

1. Hu-szár- gye-rek, hu-szár- gye-rek sze-re - ti a tán - cot,

Az ol - da-lán, az ol - da-lán csőr - ge-ti a kar - dot.

Ha csőr - ge-ti, hadd csőr-ges - se, peng-jen sar-kan - tyú - ja:

Kos-suth La-jos ver-bunk-ja a mu-zsi - kál - ta - tó - ja.

2. Falu végén, falu végén szépen muzsikálnak,
Oda hívnak engemet is magyar katonának,
Be is állok a verbunkba, ha már verbuválnak,
Elmegyek a pajtásimmal jó lovas huszárnak.
3. Szép a huszár, szép a huszár, felül a lovára,
Aranymente a hátára, kard az oldalára,
Virágcsokor a csákóján, úgy megy a csatába.
Ne sírj, rózsám, megtérek még a szabad hazába!

Kossuth Lajos táborában

Menetlépés

Kodály Zoltán (Abaúj vármegye)

1. Kos-suth La-jos tá - bo - rá - ban

Két szál ma - jo - rán - na,

Egy szép bar - na ma-gyar hu-szár

Sej, lo - vát ka - ré - lyoz - za.

2. Ne karélyozz magyar huszár,
Mert leesel róla,
Nincsen itt a te édesanyád,
Sej, aki megsiratna.

3. Ne sirasson engem senki,
Jól vagyok tanítva,
Sem lépésbe, de sem vágtaiba
Sej, le nem esek róla.

4. Mert a huszár a nyeregbe
Bele van teremtve,
Mint a rozmaring a jó földbe,
Sej, bele gyökerezve.

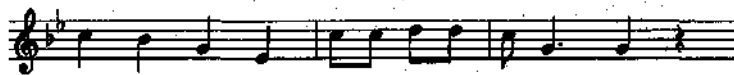
Szép a huszár

Menetlépés

Bárdos Lajos (Somogy vármegye)

1. Szép a hu-szár, ha fe-lül a lo-vá - ra,

Fé - nyes kard - ját kő - ti az ol - da - lá - ra.

On - nan né - zi, mer-re van a ha - zá - ja,

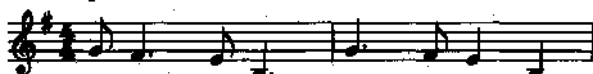

É - des - any - ja mer - re vár a fi - á - ra.

2. Keselylábú kis pej lovam, te vagy az,
Aki engem a csatába hordozgatsz.
Könnyes szemmel csak úgy reám tekinthetsz,
Csakhogy szóval engem meg nem kérdezhetsz,
3. Tegnap este jöttem meg a csatából,
Leesett a vas a lovam lábáról.
- Nyisd ki kovács azt a szurkos ajtódát,
Jó élesre vasald meg a lovamat!

Kossuth Lajos azt üzen-te

Lépésre

1. Kos-suth La-jos azt ü-zen - te,

El - fo-gyott a re-gi - ment - je,

Ha még egy - szer azt ü - ze - ni,

Mind - nyá - junk - nak el kell men - ni,

Él - jen a ma - gyar sza-bad - ság!

Él - jen a ha - za!

2. Kossuth Lajos íródeák,
Nem kell neki gyertyavilág,
Megírja ő a levelet
A ragyogó csillag mellett.
Éljen a magyar szabadság!
Éljen a haza!

3. Esik eső karikára,
Kossuth Lajos kalapjára.
Valahány csepp esik rája,
Annyi áldás szálljon rája.
Éljen a magyar szabadság!
Éljen a haza!

Elindult már Kossuth is

Tempo giusto

Lajtha László (Zemplén vármegye)

1. El - in - dult már Kos-suth is,

Vé - le a re - ge-ment is,

Meg - is - mer - ni mesz - szi - re:

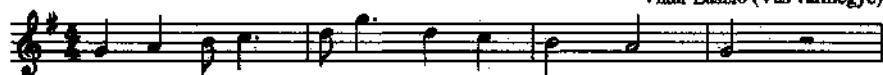
Da - ru - tol - las a ka - lap - ja te - te - je.

2. Kossuth Lajost az anyja
Keservesen siratja.
Ne sírjon édes anyám!
Kis Magyarországért magam megvívnam!

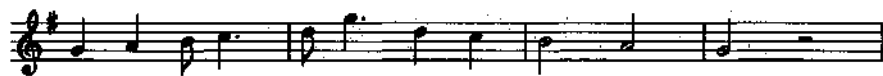

Most nyílik a szelíd rózsá bimbója

Vikár László (Vas vármegye)

Most nyí - lik a sze - léd ró - zsa bim - bó - ja,

Ki van tűz - ve ma - gyar ha - zánk zász - ló - ja.

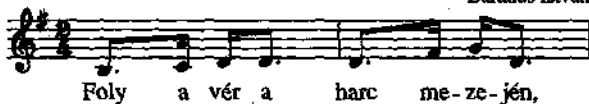
Sok szép if - jú föl - es - kü - szik { re - á - ja
a - lá - ja,

Ezt kí - ván - ja, ezt kí - ván - ja most a ma - gyar ha - zá - ja.

Foly a vér a harc mezején

Bartalus István

El kell menni valahára

Tempo giusto

Lajos Árpád (Borsod vármegye)

1. El kell men - ni va - la - há - ra,

Hí - res Mis - kolc vá - ro - sá - ba.

Mis - kolc - ról meg Gö - röm - böly - re,

Gö - röm - bö - lyi csa - ta - tér - re.

2. Ott az ágyúk szépen szólnak,
Apró fegyverek ropognak.
Jobb kezemben kard megfordul,
Az ellenség vérbe borul.

3. Esik eső, fúj a szellő,
Hej, Windisch-Grätz, fogy az erő.
Hiába jössz tűzzel-vassal,
Mégse bírsz el a magyarral.

Hadnagy uram

Parlando

Gyulai Pál

1. „Had-nagy u - ram, had-nagy u - ram!”

„Mi ba - jod van, é - des fi - am?”

„Pi - ros vér hull a men - té - re!”

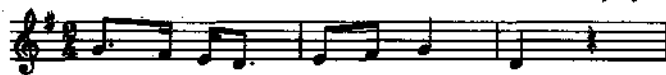

„Ne bánd, csak az or - rom vé - re.”

2. „Hadnagy uram, hadnagy uram,
El ne essék itt az útban!”
„Belebotlám egy nagy kőbe.
Szegezz szuronyt, csak előre!”
3. Megy a honvéd, áll a hadnagy,
Mély sebében Összeroskad.
„Hadnagy uram, hadnagy uram!”
„Csak előre, édes fiam!”

Kossuth Lajos édesapám

Káldy Gyula

1. Kos - suth La-jos é - des - a - pám,

Fe - le-sé-ge é - des - a - nyám!

Én va-gyok az i - gaz fi - a,

Ma - gyar-or - szág ka-to - ná - ja.

2. Kossuth Lajos udvarába
Eltörött a lovam lába.
Gyere pajtás, gyógyítsuk meg,
Itt a német, szalasszuk meg.
3. Amottan jön egy katona,
Még azt mondják, atyámfia.
Hogyne volna atyámfia,
Mikor édes hazámfia.
4. Édesanyám, édesanyám,
Készítsd el a fehér ruhám!
Most indulok olyan útra,
Kiről többet ne várj vissza.

Bécs várában sír a német

Tempo giusto

Tari Lujza (Pest vármegye)

Bécs vá - rá - ban sír a né - met, jaj!

Bécs vá - ro - sát köny - nyen é - ri baj.

Bús a né - met, mert a Laj - tán he - tek

ó - ta Át - hal - lik a Kos - suth - nó - ta.

Gábor Áron rézágyúja

Tempo giusto

1. Gá - bor Á - ron réz - á - gyú - ja fel van vi - rá - goz - va.

In - dul - nak már a tű - zé - rek mesz - sze a ha - tár - ba.

Ne - héz a réz - á - gyú: föl - szánt - ja a he - gyet, völ - gyet.

É - des ró - zsa - m Is - ten vé - led, el kell vál - nom tő - led.

2. Véres a föld, magyar tüzer vére folyik rajta,
Csak még egyszer gondolj vissza szép magyar hazádra.
Anyám, te jó lélek! Találkozom-e még véled?
Holnapután messze földre, hosszú útra kélek.

Kossuth Lajos udvarába

Tempo giusto

Borsai Ilona (Pest vármegye)

Kossuth La-jos ud-va-rá-ba van egy rez-gő nyár - fa,

Föld - re haj - lik an - nak min - den á - ga.

Poco rubato

Á - gyú - go-lyó tö - re - de - zi le az á - gát,

De sok szó-ke, bar-na kis-lány vár - ja ha-za a ba-bá - ját.

Esik az eső, ázik a heveder

Bartók Béla (Békés vármegye)

2. Megjött a levél fekete pecséttel,
Megjött a muszka százezer emberrel,
Négyszáz ágyúval áll a harc mezején,
Így hát jó anyám, elmasírozok én.

3. Jön egy kapitány piros pej paripán,
Kardja megvillan a jobbik oldalán,
Kardja megvillan, az ágyú elrobban,
Szép piros vérem a földre kiloccsan.

Föl, föl, vitézek, a csatára

Egressy Béni

1. Föl, föl, vi - té - zek, a csa - tá - ra,

A szent sza - bad - ság ol - tal - má - ra!

É - des ha - zán - kért hő - si vé - rünk,

Out - juk, hul - lat - juk nagy bát - ran, míg é - lünk.

2. Föl, föl, látjátok lobogómat,
Indulj utánam, robogó had!
Zeng, dörg az ágyú, csattog a kard,
Ez lelkesíti csatára a magyart!
3. Híres Komárom be van véve,
Klapka György a fővezére,
Büszkén kiáll a csatatérre,
Hajrá, huszárok, utánam előre!

Kossuth lova megérdemli a zabot

Tempo giusto

Lajos Árpád (Zemplén vármegye)

1. Kos-suth lo - va meg - ér - dem - li a za - bot,

Két - szer kö - rül - jár - ta Ma - gyar - or - szá - got.

Ha még egy - szer kö - rül - jár - hat - ta vol - na, de kö - rül - jár - hat - ta vol - na,

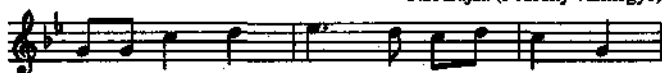

Ma - gyar gye - rek oszt - rák ba - ka nem vol - na.

2. Kossuth Lajos mezítláb ment szántani,
Mert nem tudtak néki csizmát vasalni.
Kilenc kovács nem tudta elvállalni, de nem tudta elvállalni,
Mert nem tudtak gyémántpatkót csinálni.

Letörött a bécsi torony gombja

Tari Lujza (Pozsony vármegye)

1. Le - tö - rött a bé - csi to - rony gomb - ja,

I - hat - nék a Ga - ri - bal - di lo - va.

Sza - ladj, kis - lány, hoz - zál ne - ki vi - zet,

Ga - ri - bal - di a csa - tá - ba - si - et.

2. Garibaldi csárdás kis kalapja,
Nemzetiszín szalag lobog rajta.
Nemzetiszül szalag lobog rajta,
Kossuth Lajos neve ragyog rajta.
3. Ezernyolcszázhatvankettedikbe
Garibaldi fölmegegy egy nagy hegyre.
Onnan néz le szép Magyarországra,
Hogy harcolnak a magyar huszárok.

Hej, a mohi hegy borának

Rubato

Kodály Zoltán (Bars vármegye)

1. Hej, a mo - hi hegy bo - rá - nak hús fo - rint az á - ra.

Ha a ma gyar - ban - kó foly - na, any - nyit ad - nek rá - ja.

Ha én meg - vált - hat - nám a Kos - suth ban - kó - ját,

Mind - járt meg - ő - lel - ném ga - lam - bom de - re - kát.

2. Hej, eladtam magyar pénzen virágszarvú ökröm,
Szántani kellene, nincs min, szép telkem, örököm.
Sem ökör, sem bankó, hallod-é te Jankó,
Igen sok pénz nem jó, pallag a rozstalló.

FORRÁSOK

Bárdos Lajos-Spilenberg György-Márai György: Magyar Cserkész daloskönyve. 6. átdolg. kiad. Bp. 1941.

Kerényi György-Rajeczky Benjamin: Énekes ábécé.
6. kiad. Bp. 1942

Bárdos Lajos: 101 magyar népdal. 7. kiad. Bp. 1945.

Kodály Zoltán-Vargyas Lajos: Magyar Népzene. Bp. 1952.

Ivasivka Mátyás: Cserkészek Daloskönyve. 8. jav. kiad. Bp. 1991.

Bárdos Lajos-Ivasivka Mátyás: 101 magyar népdal.
9. mód. kiad. Bp. 1993.

Kriza Kálmán: Ha dalolni támad kedvem. 3. kiad. Bp. 1997.

Tari Lujza: Magyarország nagy vitézség. A szabadságharc emlékezete a nép dalaiban. Bp. 1998.